

Σχολιάζοντας τον κώδικα του ραδιοερασιτέχνη...

Γράφει ο Δ. Πριόβολος, SV1RZ
Περιοδικό SV NEA, αρ. τεύχους 87

Το 1928 ένας Αμερικανός ραδιοερασιτέχνης διατύπωσε ένα κείμενο με αρχές, οι οποίες έμελλε να παραμείνουν αναλλοίωτες για όλα τα χρόνια που ακολούθησαν. Είναι ο περίφημος «**Κώδικας του Ραδιοερασιτέχνη**». Από τότε βρίσκεται στις πρώτες σελίδες όλων των εκδόσεων του ραδιοερασιτεχνικού εγχειριδίου της ARRL, The Radio Amateurs Handbook. Αντιγράφουμε το κείμενο αυτό, όπως το βρίσκουμε μέσα στις πρώτες σελίδες του Handbook στην αγγλική γλώσσα:

THE RADIO AMATEUR IS:

- **CONSIDERATE**...never knowingly operates in such a way as to lessen the pleasure of others.
- **LOYAL**...offers loyalty, encouragement and support to other amateurs, local clubs and the American Radio Relay League, through which Amateur Radio in the United States is represented nationally and worldwide.
- **PROGRESSIVE**...With knowledge abreast of science, a well-built and efficient station and operation above reproach.
- **FRIENDLY**...slow and patient operating when requested; friendly advice and counsel to the beginner; kindly assistance, cooperation and consideration for the interests of others. These are the hallmarks of the amateur spirit.
- **BALANCED**...radio is an avocation, never interfering with duties owed to family, job, school or community.
- **PATRIOTIC**...station and skill always ready for service to country and community.

Paul M. Segal, W9EEA, 1928

Το κείμενο αυτό, μεταφρασμένο από τον αείμνηστο Γ. Γεράρδο (SV1AG) βρίσκεται αναρτημένο σε περίοπτη θέση μέσα στο εντευκτήριο της ΕΕΡ. Εγώ θα προσπαθήσω να αποδώσω κάποια σημεία του κειμένου λίγο διαφορετικά από τη μετάφραση του Γεράρδου, όχι γιατί υπάρχουν λάθη (είναι άριστη!), αλλά γιατί κατά τη γνώμη μου πρέπει να συμπληρωθεί κάτι. Π.χ η λέξη LOYAL μπορεί να αποδοθεί στα ελληνικά ως «αφοσιωμένος» ή ως «νομοταγής». Πιστεύω ότι στο αγγλικό κείμενο η λέξη αυτή κλίνει περισσότερο προς την πρώτη της σημασία, αλλά και η δεύτερη είναι εξ ίσου σημαντική, τουλάχιστο για μας τους Έλληνες. Ίδού, λοιπόν η δική μου απόδοση:

Ο Ραδιοερασιτέχνης είναι:

1. **Διακριτικός**. Ποτέ δεν εκπέμπει με την πρόθεση να μειώσει την ικανοποίηση των άλλων.
2. **Αφοσιωμένος και νομοταγής**. Τηρεί τους νόμους, ενθαρρύνει και υποστηρίζει τους άλλους ραδιοερασιτέχνες και το σύλλογό του μέσω του οποίου εκπροσωπείται ο ραδιοερασιτεχνισμός στη χώρα του και διεθνώς.
3. **Προοδευτικός**. Έχει γνώσεις που συμβαδίζουν με την επιστημονική εξέλιξη, καλά κατασκευασμένο και αποδοτικό σταθμό και είναι άριστος χειριστής.
4. **Φιλικός**. Μεταδίδει αργά και υπομονετικά, όπου απαιτείται. Συμβουλεύει φιλικά και καθοδηγεί τους αρχάριους. Βοηθά ευγενικά, συνεργάζεται και σέβεται τα ενδιαφέροντα των άλλων. Αυτή είναι η σφραγίδα ποιότητας του ραδιοερασιτεχνικού πνεύματος.
5. **Ισορροπημένος**. Ο ραδιοερασιτεχνισμός είναι ένα χόμπι, ο ραδιοερασιτέχνης δεν πρέπει να παραμελεί τα οικογενειακά, επαγγελματικά, σχολικά ή κοινωνικά του καθήκοντα.
6. **Πατριώτης**. Ο σταθμός του και οι ικανότητές του είναι πάντα στη διάθεση της πατρίδας και της κοινωνίας του.

Ο πρώτος κανόνας μιλά για **διακριτικότητα**. Ο ραδιοερασιτεχνισμός πρώτα απ' όλα έγινε για να προσφέρει χαρά. Μπορεί να είναι η χαρά της επικοινωνίας (operating), η χαρά της δημιουργίας (κατασκευές), η χαρά του πειραματισμού (έρευνα), η χαρά του ευ αγωνίζεσθαι (contesting). Ο κατάλογος είναι ατέλειωτος, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν σκοπεύουμε το χόμπι μας να γίνει αιτία ενόχλησης των άλλων. Αυτό σχετίζεται με τους ραδιοερασιτέχνες, αλλά και με αυτούς που δεν είναι ραδιοερασιτέχνες. Τι σημαίνει αυτό; Πρώτα-πρώτα ότι είναι ανέντιμο να παρενοχλούμε ή να προσβάλλουμε τους συναδέλφους μας που επικοινωνούν κανονικά, π.χ. με τις αισχρολογίες που ακούγονται περιστασιακά από συναδέλφους (ελάχιστους, ευτυχώς!), με αλόγιστη χρήση ισχύος (πολλοί μιλούν τελευταία με «παντόφλες», «φουφούδες», «αναμμένα κάρβουνα», «σταθεροποιητές διάδοσης», ακριβώς τη στιγμή που δεν χρειάζεται) ή με κατάληψη ήδη χρησιμοποιούμενης συχνότητας. Συχνά ακούμε επιζήμιες παρεμβολές και θέλω να πιστεύω ότι προέρχονται όλες από πειρατές και παρανόμους και όχι από ραδιοερασιτέχνες που πρέπει να τηρούν τους κανόνες και τη νομιμότητα.

Ο «Άλλος» όμως μπορεί να μην είναι ραδιοερασιτέχνης. Μπορεί να είναι ο γείτονάς μας στην πολυκατοικία που θέλει να δει τηλεόραση! Η νομοθεσία με το Νόμο 2801/2000 κατοχυρώνει το δικαίωμά μας να τοποθετήσουμε τις κεραιές μας στην ταράτσα της πολυκατοικίας ως αναπόσπαστο μέρος του σταθμού μας χωρίς να έχουμε υποχρέωση λήψης αδειας από το Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών ή την Πολεοδομία (Ν 2801/2000, άρθρο 1, παρ. 2Α). Όμως ο νόμος αυτός δεν μας καλύπτει, εάν ο κανονισμός της πολυκατοικίας απαγορεύει ρητά την εγκατάσταση κεραιών άλλων από την κεντρική κεραία τηλεόρασης ή αν η Γενική Συνέλευση των ιδιοκτητών δεν συμφωνήσει να εγκατασταθούν οι κεραιές μας. Γι' αυτό το παν είναι να έχουμε καλές σχέσεις με τους γείτονες και να είμαστε διακριτικοί και με τους θαμώνες της μικρής οθόνης. Ας είναι η κεραία μας μακριά από την κεραία τηλεόρασης του γείτονα (η δική μου είναι στα 2 μέτρα απόσταση και δεν παρεμβάλλει). Τελικά το πρόβλημα δεν είναι ουσιαστικά λυμένο. Εύχομαι κάποτε με νομοθετική πράξη να μας δοθεί το δικαίωμα να τοποθετούμε τις κεραιές μας στην κοινόχρηστη ταράτσα και να επικοινωνούμε διακριτικά μέσα από το βαρύ αστικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν πολλοί από εμάς, όπως δίνεται στο γείτονά μας το δικαίωμα να παρακολουθήσει τη Φιλαρμονική του Βερολίνου, το Μεγάλο Αδελφό ή οποιαδήποτε άλλη τηλεοπτική εκπομπή, ξαπλωμένος στην πολυθρόνα του.

Ο δεύτερος κανόνας μιλά για **αφοσίωση**. Προσήλωση στο Νόμο και στο Συνάνθρωπο. Είμαστε συντεταγμένοι πολίτες (ελπίζω) και η τήρηση των νόμων είναι υποχρέωσή μας. Στους νόμους ανήκει και ο Κανονισμός των Ραδιοεπικοινωνιών, η τήρηση του band plan (μην παραπονιέστε για το συνάδελφο που καλεί με CW στους 7080, έχει το δικαίωμα!), η αποφυγή των κομματικών συζητήσεων και άλλα πολλά. Για τους επιζήμιους παρεμβολείς υπάρχει ο Νόμος, άλλο πράγμα βέβαια είναι αν εφαρμόζεται.

Η αφοσίωση όμως δεν αναφέρεται μόνο στους νόμους και στους θεσμούς αλλά και στον συνάδελφο. Αλίμονό μας αν ο ραδιοερασιτέχνης δεν υποστηρίζει το συνάδελφό του. Εμείς οι Έλληνες διακρινόμαστε για τη μακρά παράδοση διχόνοιας, μίσους και εγωισμού από την αρχαία εποχή. Από την πόλη-κράτος των αρχαίων, περνώντας στους επιγόνους του Μεγάλου Αλεξάνδρου, στα «βυζαντινά μαχαίρια» αργότερα, στις «κλίκες» και στα «σινάφια» της τουρκοκρατίας και της σημερινής εποχής, η διχόνοια και ο εγωισμός είναι πανταχού παρόντες. Μόνοι μας βάζουμε εμπόδια στην πρόοδό μας. Η κοντόφθαλμη λογική που θέλει το «εγώ» πάνω από το «εμείς» ή θα οδηγηθεί στο περιθώριο από τη δική μας αυτοκριτική ή θα μας καταστρέψει (μάλλον το δεύτερο θα συμβεί, δεν είμαι ρομαντικός!).

Μέσα σ' αυτό το «εμείς» βρίσκεται και ο σύλλογός μας, όποιος και αν είναι αυτός. Ο σύλλογος δεν είναι «κάτι», είναι «εμείς» με όλη τη σημασία της λέξης. Οι σύλλογοι, δηλαδή εμείς, αντιπροσωπεύομαστε και στη χώρα μας και διεθνώς, μέσω της IARU. Ας τους πλησιάσουμε λοιπόν, γιατί δεν είναι κάτι απρόσωπο, αλλά εμείς οι ίδιοι. Αν δεν δώσεις, δεν παίρνεις, και δεν εννοώ μόνο την οικονομική συνδρομή μας. Εννοώ και την ηθική συμπαράσταση, τον καλό λόγο, το καλό άρθρο στο περιοδικό, το καλό σεμινάριο, τη σωστή ιδέα για να γίνει κάτι, τη χειρωνακτική προσπάθεια (θυμηθείτε π.χ. την επιτροπή QSL, την τεχνική επιτροπή ή δεν ξέρω τι άλλο).

Ο τρίτος κανόνας μιλά για **πρόοδο**. Αυτό νομίζω ότι το καταλαβαίνει εύκολα ο καθένας, γιατί η πρόοδος (και η αποκαλούμενη «πρόοδος») έχει σαρώσει τα πάντα. Μη ξεχνάμε ότι το χόμπι μας δεν είναι όπως το ψάρεμα, τα ταξίδια ή η τέχνη της διακόσμησης. Είναι επιστημονικό και τεχνολογικό χόμπι και δίνει ανάλογες γνώσεις και εμπειρίες. Ένας σύγχρονος σταθμός γενικά είναι καλύτερος από ένα παλιό και το σήμα είναι σταθερότερο. Εγώ προσωπικά αγαπώ τις κατασκευές με λυχνίες, γιατί έχουν κάποιες ξεχωριστές χάρες, αλλά στο βασικό σταθμό μου των βραχέων έχω τοποθετήσει τον ταλαντωτή ακριβείας, γιατί

δε θέλω το σήμα μου να «τσουλάει» και να ακούγεται σαν παλιά караβάνα. Τώρα για το «άριστος χειριστής»...άστα να πάνε! Πόσοι είναι οι άριστοι χειριστές;. Θα σας πω και κάτι ακόμη. Κάποτε ένας καλός μου φίλος και συνάδελφος ραδιοερασιτέχνης δέχτηκε επισκέψεις στο σπίτι του και τον ρώτησαν αν θα μπορούσαν να ακούσουν κάποια συνομιλία. Σαρώνοντας τις συχνότητες κατά τύχη το VHF σταμάτησε στον επαναλήπτη R1 των Αθηνών απ' όπου έβγαινε ένας οχετός αισχρολογίας. Οι επισκέπτες απόρησαν: Μα με αυτά ασχολείστε, ρώτησαν. Άντε τώρα εσύ να τους εξηγήσεις ότι ήταν η εξαίρεση στον κανόνα. Ή μήπως δεν ήταν;

Ο τέταρτος κανόνας μιλά για **φιλία**. Ας αφήσουμε τα «μαχαιρώματα» για τους άλλους. Δεν ταιριάζουν σε μας. Πιστεύω ότι ο ραδιοερασιτεχνισμός είναι ένα κομμάτι του πολιτισμού μιας χώρας. Η φιλική συμπεριφορά, η κατανόηση και η αναγνώριση της προσωπικότητας του άλλου είναι το κριτήριο για την αξιολόγηση του καθενός από εμάς. Μην περιμένουμε από τον αρχάριο να γνωρίζει τα πάντα, άλλωστε ούτε και εμείς τα γνωρίζουμε. Δεν αρνούμαστε την καλή συμβουλή, τη βοήθεια και τη συμπαράσταση σε όποιον τη ζητήσει, αλλά δεν κάνουμε τον έξυπνο. Διορθώνουμε καλοπροαίρετα τα λάθη του αρχαρίου και προσπαθούμε να μην επαναλαμβάνουμε και εμείς τα ίδια και χειρότερα. Μεταδίδουμε αργά (QRS) για τους νέους στο CW και σε άλλους τρόπους επικοινωνίας, αλλά και εξηγούμε χρησιμοποιώντας τη σωστή γλώσσα. Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να επιμείνω λίγο. Πιστεύοντας ότι ο ραδιοερασιτεχνισμός είναι δείγμα πολιτισμού, αλλά και ένα είδος δημόσιου βήματος, είναι εύκολο να κατανοήσουμε ότι η γλώσσα μεταφέρει στους ακροατές μας το δικό μας πνευματικό και ηθικό επίπεδο. Η γλώσσα δεν είναι ένα απλό εργαλείο επικοινωνίας, όπως είναι το τηλέφωνο. Είναι ένα όργανο, δηλαδή είναι αναπόσπαστα δεμένη με τις πνευματικές διεργασίες του νου. Όταν εκφέρεται ο λόγος μας, ένα από τα μηνύματα που μεταδίδονται είναι και το ήθος μας και εξαρτάται από τη γλώσσα που χρησιμοποιούμε.

Ο πέμπτος κανόνας μιλά για **ισορροπία**. Ο ραδιοερασιτεχνισμός τελικά είναι ένα χόμπι, όσο επιστημονικό κι αν είναι. Για πολλούς από εμάς ίσως να έχει αναχθεί σε υπαρξιακό θέμα και χωρίς αυτό η ζωή μας θα ήταν διαφορετική. Όμως υπάρχουν πιο σημαντικά ζητήματα από αυτό. Πιστεύω ότι έχουμε τη δυνατότητα να αξιολογήσουμε τις επιθυμίες μας και να τις διακρίνουμε από τις ανάγκες μας. Ο ραδιοερασιτεχνισμός είναι επιθυμία, αλλά η εργασία για βιοπορισμό είναι ανάγκη, όπως είναι και η καθημερινότητα της οικογένειας (όταν υπάρχει αυτή) ή οι άλλες υποχρεώσεις που όλοι έχουμε. Τα παιδιά μας έχουν την ανάγκη της παρουσίας μας. Ο χρόνος που θα είμαστε στο σταθμό μας μπορεί να λείπει από τα παιδιά, τη σύζυγο (ή το σύζυγο), τους φίλους ή από την επιστημονική μελέτη μας. Ο σταθμός μας όμως θα μας δώσει πάλι την ισορροπία, που η καθημερινότητα μας αφαιρεί. Η ισορροπία του ραδιοερασιτέχνη είναι διαλεκτική σχέση, όπως κι αν έχουν τα πράγματα.

Ο έκτος και τελευταίος κανόνας μιλά για **πατριωτισμό**. Η χώρα μας έχει ταλαιπωρηθεί στο παρελθόν και ακόμη βασανίζεται από ιδεολογίες, που διεκδικούν την αποκλειστικότητα αυτής της έννοιας. Σκοτεινές περιόδους, βέβαια, υπήρξαν εδώ και αλλού, αλλά τελικά τι είναι η πατρίδα; Πιστεύω ότι είναι η κοινωνία μέσα στην οποία ζούμε. Ο πατριωτισμός του ραδιοερασιτέχνη είναι η κοινωνική του προσφορά όταν υπάρχει ανάγκη. Πιθανώς το αγγλικό κείμενο να θέλει να διακρίνει την έννοια «πατρίδα» από την έννοια «κοινωνία» ίσως αποδίδοντας την έννοια του κυρίαρχου κράτους στην πρώτη από τις δύο λέξεις. Ποιο είναι το πρόβλημά μας; Κανένα. Οι εθελοντές των Ομάδων Εκτάκτου Ανάγκης (ΟΕΑ), όπου κι αν προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, είναι ευπρόσδεκτοι. Είτε στο Δημαρχείο είτε στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είτε σε Νοσοκομείο είτε σε ξένη χώρα είτε οπουδήποτε αλλού, η προσφορά είναι για το κοινωνικό καλό.

Έχομαι αυτό το διαχρονικό κείμενο του Paul M. Segal, που έρχεται από την αρχή του περασμένου αιώνα και διαπερνά τις εποχές φθάνοντας στο σήμερα, να βρίσκεται ψηλά στην εκτίμησή μας. Η επικοινωνία είναι πάνω απ' όλα Λόγος και ο εξάλογος που διαβάσαμε ίσως μας βοηθήσει να γίνουμε λίγο καλύτεροι στο μέλλον.